

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: ادبی دهم تاریخ ادبیات

تاریخ آزمون:

۱ حال و هوای کدام بیت به ویژگی‌های فکری شعر خراسانی نزدیک است؟

- ۱ در ازل پرتو خُست ز تجلی دم زد
- ۲ میان گریه می‌خندم که چون شمع اندرین مجلس
- ۳ اظهار عجز در بر ظالم روا مدار
- ۴ شبی چون شبه روی شسته به قیر
- عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد
- ربان آتشینم هست لیکن در نمی‌گیرد
- اشک کباب باعث طغیان آتش است
- نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر

۲ علت گسترش زبان فارسی در قرن سوم تا پنجم در هندوستان چه بود؟

- ۱ لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی به هندوستان
- ۲ داد و ستد با مردم آن نواحی
- ۳ ارتباط دانشمندان ایران با دانشمندان هندوستان
- ۴ گسترش شعر فارسی در هندوستان

۳ هر کدام از شاعران زیر نماینده کدام نوع شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم هستند؟

ناصر خسرو - رودکی - فردوسی - کسایی»

- ۱ اندرزی، غنایی، حماسی، اندرزی
- ۲ اندرزی، حماسی، غنایی، حماسی
- ۳ غنایی، مدحی، حماسی، اندرزی
- ۴ حماسی، غنایی، حماسی، اندرزی

۴ «تاریخ‌الرسول و الملوک» نوشته کیست و ترجمه فارسی آن چه نام دارد؟

- ۱ ابوعلی بلعمی، تاریخ بلعمی
- ۲ محمّدبن جریر طبری، تاریخ طبری
- ۳ محمّدبن جریر طبری، تاریخ بلعمی
- ۴ عده‌ای از علمای ماوراءالنهر، ترجمه تفسیر طبری

۵ کدام گزینه از قلمرو فکری سبک خراسانی به دور است؟

- ۱ کنون خورد باید می خوش گوار
- ۲ چون بناگوش نیکوان شد باغ
- ۳ چو شد روز رستم بپوشید گبر
- ۴ چشم دل باز کن که جان بینی
- که می بوی مشک آید از جویبار
- از گل سیب و از گل بادام
- نگهبان تن کرد بر گبر ببر
- آن‌چه نادیدنی است آن بینی

۶ بیت «هر که می خواهد که از سنجیده گفتاران شود / بر زبان بند گرانی از تأمل بایش» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- ۱ نباید سخن گفت ناساخته
- ۲ دشمن دانا که غم جان بود
- ۳ کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب
- ۴ کم گوی و گزیده گوی چون دُر
- نشانید بریدن نینداخته
- بهرتر از آن دوست که نادان بود
- تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند
- تا ز اندک تو جهان شود پر

۷ نخستین نمونه نثر فنی کدام مورد است؟

- ۱ تاریخ بلعمی
- ۲ ترجمه تفسیر طبری
- ۳ کلیله و دمنه
- ۴ تاریخ بیهقی

۸ کدام مورد از نمونه‌های سبک نثر دوره سامانی نیست؟

- ۱ ترجمه تفسیر طبری
- ۲ تاریخ بلعمی
- ۳ قابوس‌نامه
- ۴ شاهنامه ابومنصوری

۹ کدام مورد از ویژگی‌های شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نیست؟

- ۱ به کارگیری انواع توصیف‌ها
- ۲ سادگی و روانی کلام
- ۳ استفاده از لغات عربی
- ۴ استفاده از استعارات و تشبیهات گوناگون

۱۰ کدام گزینه به مفهوم متفاوتی اشاره دارد؟

- ۱ ز وهم و خیال و گمان برتر است
- ۲ ای برتر از خیال و قیاس و گمان و فهم
- ۳ نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی
- ۴ لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید
- ۵ فروزنده برترین گوهر است
- ۶ وز هر چه گفته‌اند و نوشتیم و خوانده‌ایم
- ۷ نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
- ۸ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

۱۱ کدام بیت با مفهوم عبارت زیر قرابت معنایی دارد؟

«دوستی را که به عمری فراچنگ آرند، نشاید که به یک دم بیازارند»

- ۱ سنگ بدگوهر اگر کاسه زرین بشکست
- ۲ اوقات خوش آن بود که با دوست به سر شد
- ۳ از دشمنان برند شکایت به دوستان
- ۴ سنگی به چند سال شود لعل پاره‌ای
- ۵ قیمت سنگ نیفزاید و زر کم نشود
- ۶ باقی همه بی‌حاصلی و بی‌خبری بود
- ۷ چون دوست دشمن است شکایت کجا بریم
- ۸ زنهار تا به یک نفسش نشکنی به سنگ

۱۲ چند مورد از موارد ذکر شده از ویژگی‌های نثر دوره سلجوقی است؟

الف) کوتاهی جملات (ب) تمثیل و استشهداد به اشعار و احادیث عرب
ج) حذف افعال به قرینه (د) عدم استفاده از لغات عربی

- ۱ مورد ۱
- ۲ مورد ۳
- ۳ مورد ۴
- ۴ مورد ۲

۱۳ کدام مورد درباره ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی درست است؟

- ۱ معشوق عمدتاً غیرزمینی و معنوی است.
- ۲ فکر و کلام شعر پیچیده و دشوار است.
- ۳ روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.
- ۴ فضای شعر غم و وصف هجران است.

۱۴ قالب عمده شعر در سبک خراسانی کدام است؟

- ۱ رباعی
- ۲ قصیده
- ۳ غزل
- ۴ مثنوی

۱۵ کاربرد «همی رفت» به جای «می‌رفت» به کدام قلمرو و حوزه مربوط می‌شود؟

- ۱ قلمرو زبانی از حوزه دستور تاریخی
- ۲ قلمرو ادبی از حوزه ساختارشنکی ادبی
- ۳ قلمرو فکری از حوزه دستوری
- ۴ قلمرو زبانی از حوزه واژگانی

۱۶ در بیت زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟

«خُرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه‌وا کرده‌ای پیوسته چون گل بایدش»

- ۱ کنایه
- ۲ مراعات نظیر
- ۳ استعاره
- ۴ تشبیه

۱۷ در مورد نثر موزون کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ ویژگی نثر فارسی در سده‌های پنجم و ششم است.
- ۲ نخستین نمونه آن کتابی از نصرالله منشی بود.
- ۳ خواجه عبدالله انصاری آن را به کمال رساند.
- ۴ با بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه خود را به شعر نزدیک می‌کند.

۱۸ از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است؛ به جز:

- ۱ زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است و آن را «فارسی نو یا فارسی دری» نامیده‌اند.
- ۲ زبان فارسی باستان در دوره هخامنشی رایج بود. آثار برجای‌مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به خط میخی است.
- ۳ آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است. حتی رساله‌های کوچکی مانند «یادگار زیربان» رنگ دینی دارد.
- ۴ زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۱۹ با توجه به قافیه و ردیف، کدام گزینه از سبک خراسانی دورتر است؟

- ۱ مرا بسود و فروریخت هرچه دندان بود
 ۲ حاصل کارگه کون و مکان این همه نیست
 ۳ دانش اندر دل چراغی روشن است
 ۴ اگر سربه سر تن به کشتن دهیم
- نبود دندان لا بل چراغ تابان بود
 باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
 وز همه بد بر تن تو جوشن است
 از آن به که کشور به دشمن دهیم

۲۰ در کدام گزینه به ویژگی ادبی شعر سبک خراسانی اشاره نشده است؟

- ۱ بهره‌گیری زیاد از تشبیه حسی در توصیفات
 ۲ کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد
 ۳ استفاده طبیعی و در حد اعتدال از آرایه‌های ادبی
 ۴ قالب شعری عمده در این دوره قصیده است.

۲۱ «سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان» - «سبک عراقی» به ترتیب با کدام نثر پارسی مطابقت دارد؟

- ۱ نثر ساده - نثر فنی
 ۲ نثر مرسل - نثر مصنوع
 ۳ نثر فنی - نثر مصنوع
 ۴ نثر فنی - نثر مرسل

۲۲ با توجه به متن زیر از گلستان سعدی، کدام گزینه در قلمرو زبانی نیست؟

«منت خدای را عزّ و جلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون بر می‌آید مفرّح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجودست و بر هر نعمتی شکری واجب.»

- ۱ «را» حرف اضافه است.
 ۲ دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است.
 ۳ از سجع استفاده شده است.
 ۴ حذف فعل به قرینه صورت گرفته است.

۲۳ آرایه‌های نوشته شده در برابر چند گزینه درست است؟

الف) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش
 حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار (تضاد و تشبیه)

ب) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد
 مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد (کنایه و مراعات نظیر)

پ) دور از رخ تو دم به دم از گوشه چشمم
 سیلاب سرشک آمد و طوفان بلا رفت (اغراق و تشبیه)

ت) نی حدیث راه پر خون می‌کند
 قصه‌های عشق مجنون می‌کند (تشخیص و تلمیح)

ث) به ترانه‌های شیرین به بهانه‌های رنگین
 بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را (تشبیه و حس آمیزی)

- ۱ دو
 ۲ سه
 ۳ چهار
 ۴ پنج

۲۴ مفهوم محوری بیت زیر چیست؟

به دل می‌گفت با دل نیست بازی کنون باید به کارم حيله‌سازی

- ۱ سرانجام شوم حيله‌گری
 ۲ اهمیت دل نسبت به دیگر اعضای بدن
 ۳ سرانجام دروغگویی
 ۴ پنهانی سخن گفتن

۲۵ نوع ادبی در کدام گزینه با سایرین تفاوت دارد؟

- ۱ چنانست بکوبم به گرز گران
 ۲ چو فردا برآید بلند آفتاب
 ۳ میازار موری که دانه کش است
 ۴ بزد دست سهراب چون پیل مست
- که پولاد کوبند آهنگران
 من و گرز و میدان و افراسیاب
 که جان دارد و جان شیرین خوش است
 برآوردش از جای و بنهاد پست

۲۶ کدام مورد از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی نیست؟

- ۱ سادگی زبان شعر
 ۲ کمی لغات عربی
 ۳ تفاوت تلفظ برخی لغات در مقایسه با زبان امروز
 ۴ ساده بودن قافیه و ردیف

۲۷ منظومه «یادگار زیریران» با آنکه به زبان نوشته شده است، اما اصلی دارد.

- ۱ پارتی - پهلوی ۲ میانه - دری ۳ دری - میانه ۴ پهلوی - پارتی

۲۸ آثار برجای ماندهٔ زبان فارسی باستان شامل چه چیزهایی و به چه خطی است؟

- ۱ شامل فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی و به خط میخی است. ۲ شامل آثار دینی زرتشتی و به خط فارسی است.
۳ شامل فرمان‌ها و نامه‌های شاهان اشکانی و به خط میخی است. ۴ شامل آثار دینی زرتشتی و به خط عربی است.

۲۹ کدام موارد، از ویژگی‌های «فکری» سبک خراسانی محسوب می‌شود؟

- الف) حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات این دوره
ب) واقع‌گرا بودن شعر، محسوس و عینی بودن آن و سادگی توصیفات
ج) بهره گرفتن از تشبیهات حسی در توصیف پدیده‌ها
د) رشد قالب غزل در اواخر این دوره

- ۱ الف- ب ۲ الف- د ۳ ب- د ۴ ب- ج

۳۰ کدام بیت خصوصیات فکری سبک خراسانی را شامل نمی‌شود؟

- ۱ شاد زی با سیاه‌چشمان، شاد
۲ بسا رساله که در باب اشک ما دریا
۳ چو جانان از جود و رادی کرد یزدان
۴ بفرمود تا شد زواره برش
که جهان نیست جز فسانه و باد
به دیده بر گهر آبدار بنویسد
تو بی جان زنده بودن کی توانی؟
فراوان سخن راند از لشکرش